

Votaziun chantunala dal pievel dals 25 da novembre 2012

Explicaziuns dal cussegli grond

Lescha davart las taxas turisticas (LTT)

Il turissem grischun vala sco motor principal da l'economia pubblica grischuna. La quota dal turissem vi da l'entir export da l'economia pubblica grischuna importa circa 55 percentschent ed è cleramain pli gronda che las quotas da l'industria u d'autras interpresas da servetsch. Bleras pazzas da lavur en il Grischun èn pia colliadas directamain u indirectamain cun il turissem. Il martgà turistic è in martgà cun ina gronda concurrenza. Per rinforzar il turissem grischun e per segirar las pazzas da lavur en il turissem, ch'èn uschè impurtantas per ils abitatidis decentrals, èn las passa 90 uniuns da cura e da traffic per gronda part localas vegnidias restructuradas dapi l'onn 2006 – en il rom da la refurma dal turissem grischun – ad actualmain 15 organisaziuns per la gestiun da destinaziuns resp. organisaziuns turisticas regiunalas che s'estendan sur pliras vischnancas. Sco ultim term impurtant da quest process da refurma duai ussa la lescha davart las taxas turisticas (LTT) reglar en moda unitara la finanziaziun da la nova structura turistica en l'entir chantun.

Passa 120 differentas leschas communalas davart taxas da cura e davart taxas per promover il turissem vegnan remplazzadas tras in'unica lescha chantunala. La LTT n'è betg ina nova taglia: En la gronda part da las vischnancas remplazza la taxa turistica las taxas actualas. La LTT prevesa che las vischnancas fixeschian entaifer ina regiun turistica – resguardond lur organisaziun turistica – il basegn da meds finanzials per differentas incumbens turisticas (marketing, infrastructuras, occurrentzas e.u.v.). Tut tenor quest basegn da meds finanzials defineschan las vischnancas l'import da la taxa. L'execuziun è chaussa da las vischnancas.

Tut las interpresas d'alloschament, tut las proprietarias e tut ils proprietaris d'abitaziuns da vacanzas (betg cumpigliadas n'èn simplas chamonas d'acla) sco er tut las interpresas da commerzi, da mastergn e da servetsch che profitescan directamain u indirectamain dal turissem vegnan integradas uschia en la finanziaziun dal marketing turistic e dal svilup turistic. Interpresas en regiuns cun ina dependenza pli gronda dal turissem pajan taxas pli autas. Plinavant vegnan interpresas da branschas cun ina gronda intensitat turistica engrevgiadas pli fitg. Las singulas persunas privatas na pajan nagina taxa, cun excepcziun da proprietarias e da proprietaris d'abitaziuns da vacanzas.

Il cussegli grond ha approvà la LTT cun 70 cunter 37 vuschs e cun 1 abstensiun.

Stimadas conburgaisas e stimads conburgais

Nus As suttamettain il suandard project per la votaziun:

Lescha davart las taxas turisticas (LTT)

Impurtanza enorma dal turissem en il Grischun

Il turissem è il motor principal

Il turissem grischun vala sco motor principal da l'economia publica grischuna. La quota dal turissem vi da l'entir export da l'economia publica grischuna importa circa 55 pertschient ed è pia clera main pli gronda che las quotas da l'industria u d'autras interpresas da servetsch.

- Per segirar ils abitatidis decentrals en il Grischun ed il bainstar en tut il chantun dovrà il turissem.
- Pervia da la diminuziun da pernottaziuns ha il turissem grischun pers bundant 4000 plazzas da laver mo tranter l'onn 1990 e l'onn 2005. Pers ha el er visavi blers concurrents en Svizra (Valais, Berna) ed a l'exterior (Baviera, Tirol, Tirol dal sid).

Refurma dal turissem: Acquistar novs giasts

La refurma dal turissem grischun, ch'è vegnida lantschada il cumenzament da l'onn 2006, è incontestada e renconuschida. Ella fixescha las basas, per ch'il Grischun possia franar il trend negativ en il turissem e profitar dal potenzial da cre-schientscha dal turissem internaziunal.

- Las passa 90 uniuns da cura e da traffic per gronda part localas èn vegnididas re-

structuradas ad actualmain 15 organisaziuns per la gestiun da destinaziuns (OGD) resp. organisaziuns turisticas regiunalas (OTReg) che s'estendan sur pliras vischnancas.

- Tras quai che la refurma dal turissem drizza il marketing e las structuras sin l'acquist da novs giasts, daventa il turissem grischun pli competitiv sin plaun internaziunal.
- Cun las novas OGD ed OTReg vegn il marketing turistic professiunalisà vinvant (concepziun da products turistics, vendita e distribuziun dals products, reclama e comunicaziun, controlla dal success). Il giast vegn mess en il center, la purschida vegn meglierada, la qualitad vegn augmentada.

La LTT sco model da finanziazion modern e sco conclusiun da la refurma

La lescha davart las taxas turisticas (LTT) è in ultim term impurtant da la refurma dal turissem grischun. Ella porta a las vischnancas ed a las organisaziuns turisticas ina segirezza finanziala per las activitads turisticas.

- Senza la LTT èn las novas structuras perclitadas per part. L'effect da la refurma dal turissem vegniss sminù.
- La LTT garantescha che las vischnancas, las organisaziuns turisticas ed ulteriurs acturs collavuran en il turissem

e ch'els prendan per mauns cuminaivla-main las sfidas futuras.

- Il giast na s'orienteschä betg a cunfins communals, mabain a spazis da divertiment, a products attractivs ed a marcas turisticas. Las var 120 leschas turisticas communalas actualas cun taxas da cura e cun taxas per promover il turissem n'arrivan betg da tegnair quint da quest fatg.
- Sco auters projects da refurma sa drizza er la refurma dal turissem grischun fermamain tenor il motto «Pensar ed agir en spazis pli gronds». Quai vala er per la LTT che meglierescha tut en tut las cundiziuns generalas per il turissem grischun.

La promozion dal turissem en il Grischun

Tras la LTT na vegn il turissem betg subvenziunà dal stadi. La promozion statala dal turissem vegn fatga en il chantun sur la promozion da l'economia, betg sur la LTT.

Ils onns 2000 fin 2010 èn vegnids investids var 7,5 milliuns francs per onn en infrastructuras turisticas, en projects turistics ed en Grischun vacanzas. Cun la refurma dal turissem grischun fa il chantun er valair dapi l'onn 2006 sia influenza sin las premissas structuralas ed impunda per quest intent annualmain 2,5 milliuns francs fin l'onn 2013. La confederaziun sostegna supplementarmain questa mida da structura cun 2 milliuns francs.

Il turissem en la crisa

Il turissem grischun sa chatta en ina crisa. Quai tranter auter (dentant betg mo) pervia dal ferm franc svizzer, pervia da la situaziun economica en l'Europa u pervia da ferms e novs concurrents sin il martgà turistic global. La purschida turistica generala en il Grischun sto daventar pli at-

tractiva e meglra – tuts èn dumandads. La refurma dal turissem sa mussa sco mesira ordvart impurtanta e necessaria. Sche la LTT vegniss refusada, na pudess ins eventualmain betg pli cuntinuar a realisar quai ch'ins ha cuntanschì fin ussa e forsa vegniss quai schizunt ruinà. Sch'i na dat ussa naginas midadas en il turissem grischun, resta bler sco quai ch'igl è oz. La refurma dal turissem e la LTT fan frunt a questa tendenza.

La via a la LTT

Durant l'elavuraziun da la LTT han las partidas, las federaziuns, la branscha e las vischnancas fatg diversas pretensiuns. Bleras da quellas èn vegnidas resguardadas en la LTT. La LTT è vegnida approvada cleramain dal cussegli grond cun 70 cunter 37 vuschs e cun 1 abstensiun.

La LTT en furma concisa

Unitad ed effizienza: La LTT remplazza 120 leschas

Sin basa da la situaziun turistica actuala èsi necessari ord vista da la regenza e dal cussegli grond da stgaffir ina basa chantunala per la finanziaziun dal turissem. Las var 120 leschas turisticas communalas actualas davart taxas da cura e davart taxas per promover il turissem duain vegnir remplazzadas, e quai tras ina nova taxa turistica unitara. Il sistem da finanziaziun vegn adattà a las novas structuras turisticas e furma in element central per realisar cun success la refurma dal turissem grischun.

Las finamiras da la LTT

La LTT è ina taxa simpla e gista che vala en tut las vischnancas dal chantun e che cumpliglia tut tgi che profiteschä dal turissem.

sem. La LTT ha las suandantas finamiras:

- Stgaffir in model da finanziaziun ch'è adattà a las structuras da las novas OGD ed OTReg e che renda quellas competitivas e pli fermas.
- Cuntanscher las finamiras da la refurma, en spezial rinforzar il turissem grischnun, e seguirar las plassas da lavour en il turissem ch'èn uschè impurtantas per ils abitadis decentrals.
- Eliminar las deblezzas enconuschentas dal sistem da finanziaziun actual (taxas da cura, taxas per promover il turissem, ulteriuras contribuziuns ed auters retgavs).
- Distgargiar l'administraziun e simplifitgar l'execuziun en las vischnancas ch'incasseschan gia oz ina taxa, sco er limitar abus.

Las midadas principales en cumparegliazion cun oz

En cumparegliazion cun oz porta la LTT quatter midadas centralas:

- *120 leschas vegnan remplazzadas:* La taxa da cura e la taxa per promover il turissem, che vegnan incassadas oz en la gronda part da las vischnancas, vegnan remplazzadas tras in'unica taxa.
- *Per tut las vischnancas:* La taxa turistica vegn incassada en tut las vischnancas grischunas, graduada tenor la rejun e tenor l'intensitat turistica. Il circul dals contribuents è defini en tut las vischnancas tenor ils medems criteris.
- *Da la frequenza a la capacidad:* Las interpresas d'alloschament na vegnan betg pli suttamessas a la taglia tenor la frequenza (pernottaziuns), mabain tenor la capacidad (dumber da chombras da giasts en hotels resp. surfatscha d'abitari en abitaziuns da vacanzas).
- *Colliazion cun ina OGD u OTReg:* Cuntrari ad oz duain tut las vischnancas far

ina cunvegna da prestaziun cun in'organisaziun turistica.

Ils avantatgs da la LTT

Envers il sistem actual cun taxas da cura e cun taxas per promover il turissem porta il nov model da finanziaziun las suandantas meglieraziuns:

- *Valitaziun da la capacidad:* Fin ussa stueva vegnir pajada ina taxa (taxa da cura) mo per «letgs chauds». Tras la valitaziun da la capacidad vegnan «letgs fraids» tractads da nov da medema maniera sco «letgs chauds». Uschia vegn remunerà l'interprendidra u l'interprendider activ: Pli fitg ch'ils letgs èn occupads e pli favuraivla che la taxa (calculada pro giast) è. Las proprietarias ed ils proprietaris d'abitaziuns da vacanzas vegnan motivads da dar en locaziun l'abitaziun. Er abus tar l'incassament (pernottaziuns betg inditgadas) pon vegnir reducids considerablament.
- *Meds finanzials constants:* Ina taxa tenor la capacidad augmenta la planisabladad da las entradas. Plinavant èn ils retgavs da taxas turisticas relativamain stabils. Cunzunt durant temps pli difficils sco ussa (cun ina reducziun da las pernottaziuns) è quai fitg impurtant, perquai che gist ussa na dastgan ils sforzs da marketing betg vegnir reducids (cumportament anticiclic).
- *Per tut:* Pajar la taxa ston tut las interpresas d'alloschament, tut las proprietarias e tut ils proprietaris d'abitaziuns da vacanzas sco er tut las interpresas che profiteschon directamain u indiretamain dal turissem. Uschia pon tut ils acturs che tiran in niz dal turissem vegnir integrads en sia finanziaziun.
- *Effizienza:* Ina finanziaziun reglada sin plau chantunal augmenta l'effizienza da las novas OGD ed OTReg e las per-

metta da sa concentrar sin las incumbensas da marketing.

- *Unitar e gist:* Las basas da valitaziun èn regladas en tut il chantun en moda unitara.

Ils basegns da las vischnancas vegnan resguardadas

La LTT conceda vastas cumpetenzas a las vischnancas. Uschia vegni garanti ch'er ils basegns regiunals ils pli differentes pon vegnir realisads en moda ideala. La premissa è la collauraziun cun ina OGD u OTReg.

- Entaifer lur regiun turistica fixeschan las vischnancas sezzas, resguardond l'organisaziun turistica, quants medis finanziars che duain vegnir mess a disposiziun al turissem. Las taxas restan tar las vischnancas ed en la regiun turistica.
- Igl è chaussa da las vischnancas da realisar differentas regulaziuns specificas per las vischnancas e da fixar il pe da la taxa resp. l'import da la taxa cun agid da supplements u da reducziuns.
- Las vischnancas pon decider, sch'ellas vulan impunder – cumplementarmain als retgavs da la LTT – er anc auters medis finanziars per il turissem (p.ex. retgavs da las taglias sin immobiglias u medis fiscales generals). Tut tenor pon ellas desister dal tuttafatg dals retgavs da la LTT ed impunder auters medis finanziars empè da quels.
- Las vischnancas pon variar la grevezza dals singuls contribuents (interpresa d'alloschament, tut las ulteriuras interpresa, proprietarias e proprietaris d'abitaziuns da vacanzas); ellas decidan pia, sche p.ex. il mastergn u las abitaziuns da vacanzas vegnan engrevgiadas pli fitg.
- Las vischnancas surpiglian l'execuziun. Bleras vischnancas han gia gron-

da experientscha cun incassar taxas da cura e taxas per promover il turissem. Cun basas da valitaziun unitaras, ch'en simplas da registrar (summa dals salaris tenor la AVS, grondezzas fixas sco dumber da chombras d'hotel u meters quadrat), vegn simplifitgada l'administraziun. Il chantun sostegna las vischnancas tar l'execuziun, p.ex. cun ina soluziun d'informatica unitara che vegn a purtar ina realisaziun effizienta.

A. Il project da votaziun en detagi

1. La taxa turistica

Cun la taxa turistica vegnan finanziads il svilup turistic general (infrastructuras, occurrentzas, posts d'infurmaziun e.u.v.) sco er las activitads da las OGD ed OTReg. Quellas fan il marketing turistic professiunal (concepziun, vendita e distribuziun, promozion e controlla dal success).

• *Obligaziun da pajar la taxa turistica.*

Pajar la taxa ston tut las interpresa d'alloschament e tut las ulteriuras interpresa resp. interpresa da commerzi, da mastergn e da servetsch (persunas giuridicas sco er persunas cun actividad da gudogn independenta) en il chantun che profitesch directamain u indirettamain dal turissem. Medemamain pajar la taxa ston las proprietarias ed ils proprietaris d'abitaziuns e da chasas da vacanzas (dentant senza simplas chamonas d'acla). Betg pajar la taxa na ston persunas privatas, pia las abitantas ed ils abitants en il chantun (cun excepcziun da las proprietarias e dals proprietaris d'abitaziuns da vacanzas).

• *Gudogn turistic.* L'import da la taxa sa drizza tenor il gudogn turistic. En branschas che realisesc han grondas parts

da lur svieuta cun il turissem è quest gdogn naturalmain pli grond ch'en branschas che realiseschan mo pitschnas parts da lur svieuta cun il turissem. Plinavant èn las tariffas da la taxa pli autas en vischnancas cun in turissem intensiv, sco p.ex. Arosa, Tavau u San Murezzan, e pli bassas en vischnancas che na dependan betg uschè fitg dal turissem, sco p.ex. Landquart, Domat u Roveredo.

- **Utilisazion actuala dals meds finanzials.** Ils ultims onns èn vegnids impundids en las vischnancas annualmain var 60 milliuns francs (da retgavs

da las leschas turisticas vertentas) ed ulteriurs 30 milliuns francs (d'ulteriuras contribuziuns e d'auters retgavs) per finanziar il svilup turistic ed il marketing turistic. La finamira da la LTT n'è betg quella da generar dapli meds finanzials – i va cunzunt per in sistem da finanzaziun unitar e modern ch'è adattà a las structuras.

- **Exempels.** La suandanta tabella preschenta exemplars da la grevezza d'interpresas sco er da proprietarias e da proprietaris d'abitaziuns da vacanzas en differentas regiuns:

Interpresa da commerzi en detagl cun 4 collavuratur(a)s

(summa dals salaris AVS p.ex. 260 000.– fr.)

<i>Regiun turistica (tariffa da la taxa)</i>	<i>Taxa</i>	<i>Taxa cun supplement/reducziun communalia*</i>
Engiadin'ota (0,44%)	fr. 1 294.–	cun reducziun da 5%: fr. 1 237.–
Planeiras (0,33%)	fr. 1 008.–	cun supplement da 10%: fr. 1 094.–
Val dal Rain grischuna (0,21%)	fr. 696.–	cun reducziun da 70%: fr. 314.–

Interpresa da construcziun cun 20 collavuratur(a)s

(summa dals salaris AVS p.ex. 1 500 000.– fr.)

<i>Regiun turistica (tariffa da la taxa)</i>	<i>Taxa</i>	<i>Taxa cun supplement/reducziun communalia*</i>
Tavau (0,26%)	fr. 4 050.–	cun supplement da 50%: fr. 6 000.–
Planeiras (0,21%)	fr. 3 300.–	cun supplement da 10%: fr. 3 615.–
Val dal Rain grischuna (0,12%)	fr. 1 950.–	cun reducziun da 70%: fr. 690.–

Abitaziun da vacanzas da 3,5 stanzas (surfatscha d'abitar netta p.ex. 76 m²)

<i>Regiun turistica (tariffa da la taxa)</i>	<i>Taxa</i>	<i>Taxa cun supplement/reducziun communalia*</i>
Engiadina bassa (9.40 fr.)	fr. 864.–	cun supplement da 10%: fr. 935.–
Surselva (8.00 fr.)	fr. 758.–	cun reducziun da 10%: fr. 697.–
Val Puschlav (7.10 fr.)	fr. 690.–	cun reducziun da 20%: fr. 582.–

Tut las calculaziuns incl. ina pauschala da basa da 150.– francs.

*Supposiziun

2. Co funcziuna la LTT?

En la LTT vegnan fixadas las tariffas da la taxa ch'ils contribuents ston pajar. Per mintga branscha datti ina tariffa che vegn incassada sin basa da la summa dals salaris tenor la AVS. Questa tariffa è pli auta en branschas cun in turissem pli inten-

siv (p.ex. hotellaria). Da las interpresas d'alloschament vegn incassà anc supplementarmain in import per chombra d'hotel. Tar las abitaziuns da vacanzas vegn la taxa incassada mo a maun da la surfatscha d'abitar netta. Las tariffas da la taxa n'èn betg mo graduadas tenor bran-

schas – lur import variescha er tut tenor il grad ch'ina regiun dependa dal turissem.

- **Taxa turistica simpla.** Cun las tariffas da la taxa previsas en la LTT vegn eruì en mintga regiun turistica in import che vegn numnà «taxa turistica simpla». Las vischnancas d'ina regiun turistica pon fixar in supplement u ina reducziun sin la «taxa turistica simpla».

- **Reducziun.** Cun ina reducziun pon las vischnancas reagir, sch'i dovrà main medis finanzials per ademplir las incumbensas turisticas che quai ch'i resultass dals retgavs da la taxa turistica simpla. La vischnanca po er concluder ina reducziun, sch'ella vul applitgar auters medis finanzials per finanziar il turissem, p.ex. retgavs da las taglias sin immobiglias u medis fiscales generals.

- **Supplement.** Cun in supplement duain pudair vegnir cuvrids cunzunt ils bassegs turistics locals. Quai tant da las vischnancas (en spezial en il sectur da l'infrastructura) sco er da las organisaziuns turisticas (p.ex. cartas da giasts, purschidas «all inclusive», concepziun da products, marketing e.u.v.).

- **Ulteriura pussaivladad d'adattaziun.** Plinavant po la vischnanca auzar u sbassar fin a 20 pertschient las tariffas da la taxa entaifer las gruppas dals contribuents. Sch'ina vischnanca è p.ex. da l'avis che las interpresas d'alloschament u il mastergn stoppian vegnir distgargiads, po ella reducir la tariffa da lur taxa. Sch'ina vischnanca vul p.ex. engrevgiar pli fitg las abitaziuns da vacanzas, ha ella medemamain la pussaivladad respectiva.

- **Colliaziun cun ina OGD u OTReg.** Sch'i n'è betg avant maun in'organisaziun turistica cun structuras adequatas u sch'ina vischnanca na coordinescha betg las incumbensas turisticas cun

in'organisaziun turistica adattada, prevesa la lescha che la vischnanca incassechia la «taxa turistica simpla» dals contribuents e consegncia al chantun 40 pertschient da queste retgavs. Il chantun surdat alura queste medis finanzials ad in'organisaziun turistica adattada.

- **Il turissem pertutga tuts.** La LTT garantescha pia che tut las vischnancas en il chantun sa fatschentian cun dumondas turisticas e coordineschian las incumbensas cun in'organisaziun turistica. Uschia pon er regiuns che na vegnan betg consideradas sco «regiuns turisticas classicas», sco la Val dal Rain grischa, contribuir bler ad in'economia da turissem sauna en il Grischun, betg mo sco lieu da staziunament da blers furniturs e sco regiun che furnescha prestaziuns preliminaras, mabain er directamain sco lieu da turissem. Quai cumprovan p.ex. il Signuradi (sco partenari da la Heidiland turissem SA) e Cuira turissem (cun lur vischnancas vischinas) a maun da bunas purschidas turisticas per far vacanzas, per far excursiuns d'in di, per passentar il temp liber e per far cumpras.

3. Tras la LTT na va il turissem betg en possess dal stadi

La LTT n'è betg in med per sustegnair il turissem cun medis finanzials statals u schizunt per deprivatisar e per transferir il turissem en possess dal stadi. La LTT è la basa legala per ina taxa turistica generala, la quala vegn finanziada da l'economia che tira in niz dal turissem e che gudogna ses daners cun il turissem.

- **Retgav e custs.** Ina part da las svieutas e dals retgavs che vegnan generads en il turissem na provegn betg là, nua ch'i resultan ils custs per metter a di-

sposizion las infrastructuras (vischnancas) u per far il marketing turistic (OGD, OTReg). Ils retgavs resultan tar quellas e tar quels che profiteschan dal turissem (interpresa d'alloschament, tut las interpresa cun in gudogn turistic sco er proprietarias e proprietaris d'abitaziuns da vacanzas). Cun la taxa turistica vegn ina pitschna part dals retgavs prelevada da quellas e da quels che profiteschan dal turissem. Quests medis finanzials prelevads vegnan alura puspe impundids là, nua ch'ils custs resultan (infrastructuras turisticas, marketing turistic e.u.v.).

- **Situaziun senza taxa.** Senza la taxa turistica reglada sin plau statal stuessan las organisaziuns turisticas vegnir finanziadas tras medis fiscales generals. Las organisaziuns turisticas vegnissan pia finanziadas da la generalitat e betg da quellas e da quels che profiteschan dal turissem.

4. Regulaziun transitorica generusa.

Tenor la LTT èsi previs che tut las vischnancas grischunas incasseschan ina taxa turistica. Las vischnancas ston pia remplazzar lur sistems da taxas vertents entaifer in termin transitoric. Vischnancas che n'enconuschan oz anc naginas taxas da cura e taxas per promover il turissem ston introducir fin il pli tard l'onn 2016 ina taxa turistica tenor la LTT. Vischnancas ch'obtegnan gia oz gronds retgavs da taxas da cura e da taxas per promover il turissem (sco p.ex. Tavau u las vischnancas da l'Engiadina) ston applitgar la LTT il pli tard a partir da l'onn 2019.

5. La LTT pretenda ina controllo dals effects

Controllaren moda consequenta, co ch'ils medis finanzials dals retgavs da la taxa tu-

ristica vegnan applitgads, ha ina gronda impurtanza. La LTT oblighescha las organisaziuns turisticas da controllar periodicamain ils effects cuntanschids cun agid d'in sistem da direczion e da monitoring. Uschia resultan experientschas ed enconusclientschas per l'entira regiun turistica. Qua tras duain vegnir stgaffids products innovativs e competitivs, cun la professiunalisaziun dal marketing turistic duai vegnir cintinuà, e la regiun turistica duai vegnir sviluppada vinavant en moda orientada al futur.

Il chantun da sia vart sto controllar periodicamain la competitivitat dal turissem grischun en tut il chantun. Uschia duain pudair vegnir deducidas novas mesiras a favur d'in turissem competitiv.

6. La via al project da votaziun

• **Consultaziun.** La fin da l'onn 2009 ha il chantun tramess en consultaziun dus sboz da leschas davart la finanzaziun dal turissem:

- la lescha davart la finanzaziun da las organisaziuns turisticas (LFOT) cun ina taxa chantunala generala; e
- la lescha davart l'armonisaziun da la finanzaziun dal turissem (LAFT) cun paucas prescripziuns d'armonisaziun per las vischnancas ch'enconuschan ina finanzaziun dal turissem.

La LFOT ha chattà tut en tut ina bona acceptanza ed è vegnida beneventada per gronda part. En spezial las organisaziuns turisticas, dentant er diversas vischnancas e federaziuns sco er gruppas d'interess beneventan ina regulaziun chantunala generala da la finanzaziun dal turissem en il Grischun. Da differentas varts èsi dentant vegni reclamà ch'il sboz da la LFOT resguardia memia pauc ils basegns regiunals e l'autonomia communalala. La LAFT per-

cunter n'è betg vegnida giuditgada sco vaira alternativa.

- **Versiun 1 da la LTT.** Sin basa da quests resultats da la consultaziun è vegnida sviluppada in'emprima versiun da la LTT: ina taxa turistica chantunala generala cun bler spazi d'agir per las vischnancas (fixaziun dals medis finanzials, supplements u reducziuns, execuziun). Suenter in'emprima tractativa da la LTT la stad 2011 ha la cumissiun cumpetenta dal cussegl grond, numnadament la cumissiun per economia e taxas (CET), pretendì da repassar la LTT tranter auter per extender las cumpetenzas communalas.
- **Versiun 2 da la LTT.** La versiun repassada da la LTT tegna quindici da questa pretensiun. Da nov è previsa ina disposiziun transitorica cun in termin d'introducziun pli lung per las vischnancas. Las vischnancas pon er fixar reglas spezialas per regiuns turisticas cun cartas da giasts resp. cun purschidas «all inclusive». Plinavant pon ellas reducir la taxa per interpresas d'alloschament cun spezialmain blers letgs resp. cun gronds custs da personal. La finala pon las vischnancas desister cumplettamain d'exequir l'incassament d'ina taxa turistica, sch'ellas cumpenseschan la finanziazion da l'organizaziun turistica tras auters medis finanzials. Ultra da quai èn vegnidas adattadas las tariffas dals hotels, uschia che l'hotellaria vegn distgargiada. La CET ha tractà questa LTT il cumentzament da l'onn 2012.
- **Clera approvaziun da la LTT en il cussegl grond.** Il cussegl grond ha tractà

detagliadament la LTT en la sessiun d'avrigl 2012. Cun intginas midadas ha el approvà cleramain la LTT cun 70 cunter 37 vuschs e cun 1 abstensiun.

Las midadas dal cussegl grond han pertutgà l'extensiun da las cumpetenzas communalas. Da nov han las vischnancas anc dapli spazi d'agir, tras quai ch'ellas pon midar las tariffas da las singulas gruppas da contribuents. Ellas pon sputar las grevezzas tranter las interpresas d'alloschament, las abitaziuns da vacanzas e las ultiuriuras interpresas. Plinavant duain las vischnancas ch'incasseschan gia oz taxas da cura e taxas per promover il turissem e che genereschan pia avunda medis finanzials, survegnir dapli temp per midar sistem. Quai cun in termin transitoric bler pli lung da 5 onns.

- **Referendum.** In punct da discussiun central en il cussegl grond è stada la dumonda, sche la LTT duai valair per tut las vischnancas u sche vischnancas che han gia ina soluziun per finanziar il turissem possian vegnir exceptadas da la LTT. En spezial sa tracti qua da las destinaziuns Tavau Claustra ed Engiadina San Murezzan. La maioritat dal cussegl grond (72 cunter 44 vuschs) ha refusà ina tala excepziun, perquai che la LTT conceda a tut las vischnancas avunda spazi d'agir per lur basegns e perquai ch'il princip da la taxa unitara generala na duai betg vegnir violà. Tscherts circuls da la minoritat da las vuschs han alura fatg in referendum.

B. Ils arguments dal comité da referendum

La lescha davart las taxas turisticas (LTT) engrevgescha administrativamain e finanzialmain l'economia ed il mastergn en noss chantun, chaschuna ina lavina da leschas novas e donnegescha uschia il Grischun sco lieu economic. Il comité «Na a la taglia turistica – NA a la LTT» refusa quest project, e quai per ils suan-dants motivs:

1. Novas taglias na schlian betg ils problems en il turissem

Ils aderents fan sco sche la LTT fiss la soluziun dals problems en il turissem grischun. La realitat è quella che novas taglias n'èn mai stadas bunas da gidar in sectur economic. **Il contrari:** Taglias sfurzadas èn ina part dal problem, per-quai ch'ina entira branscha daventa dependenta, marscha e nuncreativa tras ellas. Nus na schliain betg ils problems structurals dal turissem cun adossar ina nova taglia ad ina gronda part da las vischnancas grischunas.

2. La LTT na dismetta betg in'unica lescha communal a davart taxas da cura

Ils aderents pretendan che la LTT aboleschia tut las leschas communalas davart taxas da cura. Quai na constat betg. La realitat è quella che mintga vischnanca sto relaschar ina lescha executiva per realisar la LTT. Ultra da la lescha chantunala dovrà pia 176 novas leschas communalas. Mintga vischnanca sto fixar, quant fitg che las interpresas, ils alloschamenti ed ils possessurs d'abitaziuns secundaras duain vegnir engreviads sin lur territori. Ellas pon er concluder distgargias per ils hotels da tschintg stailas. Ultra da quai ston

bleras vischnancas turisticas er anc fixar il supplement sin la taglia turistica ordinaria. Tgi che pretenda che la LTT simplifitgeschia il sistem fiscal, na chapescha betg, co che la lescha chantunala è da realisar. D'ina simplificaziun na pon ins insumma betg discurrer!

3. L'hotellaria sto realisar sezza taglias turisticas en la summa da 21,5 milliuns francs

Tenor la missiva (p. 1442) consegna l'hotellaria retgavs da taglia en la summa da 21,5 milliuns francs per la LTT. Pli baud metteva l'hotellaria a quint separadament la taxa da cura al giast. Tenor la LTT sto ella ussa includer la taglia en ses pretsch d'hotel e pia realisar sezza la taglia. Perquai ch'il giast cumpareglia mo ils pretschs da pernottaziun in cun l'auter, daventa l'hotellaria grischuna pli chara en cumparegliazun cun l'exterior e sia cumpetitivitat sa reducescha. Plinavant resultava la taxa da cura fin ussa mo per pernottaziuns effectivas, entant che la LTT fa pajar ina taxa fixa sin basa da la purschida da chombras e da la summa dals salaris. Schizunt sche l'hotel n'ha betg in'unica pernottaziun, sch'el è mo avert durant la stagiu auta u sch'el ha avert mo durant tscherts mais, sco p.ex. chamonas CAS, sto la taxa fixa vegnir pajada. Qua tras vegn l'hotellaria engreviada, betg distgargiada. I sa mussa che la LTT n'è betg mo inutila, mabain schizunt nuschavla. Mintga franc per la taglia turistica sto l'emprim vegnir gudagnà. Gist en temps cun marschas diminuentas è quai pli difficil ch'en temps da conjunctura auta!

Dal rest: Il Tirol – che vegn duvrà cun mintga chaschun gist dals aderents sco exemplel excellent – applitgescha vina-

vant la taxa da cura. Iis profis da turissem en Austria vegnan a savair pertge.

4. La LTT indeblescha l'economia ed il mastergn en il Grischun

La LTT n'indeblescha dentant betg mo l'hotellaria, mabain tut las parts da l'economia grischuna; pertge calculada vegn la taglia turistica sin basa da la summa dals salaris tenor la AVS. La nova taglia vegn incassada sin il salari dals lavorants ed aumenta uschia ils custs da lavur da las interpresas. Quai indeblescha l'economia ed il mastergn en il chantun. E quai tant pli, perquai ch'interpresas d'auters chantuns e da l'exterior vischin na ston betg pajar questa taglia. En in temp, nua che gist in cumbensas publicas vegnan surdadas a l'offerent il pli favuraivel schizunt tar las pli pitschnas differenzas da pretsch, è quai in dischavantatg da concurrenza considerabel. Engreviada vegn er l'industria d'export che sto cumbatter conter il ferm franc svizzer e che na tira nagin profit dal turissem. Er qua vala: Tgi che vul distgargar l'economia ed il mastergn, na dastga betg adossar novas taglias.

5. La LTT dictescha la politica economica da las vischnancas

Cun la LTT cumonda il chantun a las vischnancas da dar ora raps per l'agen marketing en il turissem. Sche la vischnanca vul quai u sch'ella vesa per sasezza insumma ina schanza en il turissem, n'emporta betg. Quai è politica economica dictada dal chantun! Las vischnancas da Tumein, da Trimmis, da Haldenstein u da Landquart duain giuditgar e decider sezzas, sch'ellas vulan investir en lur turissem. Quai na dovra betg in cumond dal chantun.

6. La LTT è cumplitgada e nunchapibla

Per burgais ordinaris è la LTT illegibla. La divisiun da las regiuns en differentas classas da taxa n'è betg suandabla. E la calculazion da la tariffa da la taxa è dal tuttafatg nunchapibla. Mo in exemplu: La tariffa da la taxa sa basa sin la multiplicaziun da la dependenza dal turissem, da l'intensitat da la valurisaziun, da la summa dals salaris e d'ina grondezza da regulaziun. Uschia resultan bler dapli che 200 (!) differentas tarifas. Nagin n'ha pli ina survista da quai u chapescha quai. La tariffa da la taxa è daventada ina «black box» che spida ora ina cifra e la finala ina grevezza fiscale, ma che n'è verifitgabla u chapibla per nagin.

7. Las tariffas da la taxa sa basan sin indicaturs nunserius ed antiquads

Sco già menziunà vegn la tariffa da la taxa per la taglia turistica er calculada sin basa da la multiplicaziun da l'intensitat da la valurisaziun e da la dependenza dal turissem. Per fixar queste dues facturs ha il chantun laschà far ed evaluar ina retschertga. Tut en tot è mo 13,7 pertschient da las interpresas existentes sa participadas a questa retschertga. E sin basa da questas pocas respuestas betg representativas ha il chantun fixà la dependenza dal turissem e l'intensitat da la valurisaziun d'ina branscha (p.ex. d'in biro da viadi, d'in pasterner u d'in coiffeur). Quai n'è betg in fundament serius per stgaffir ina lescha. La retschertga è plinavant vegnida fatga l'onn 2008, pia avant l'acceptaziun da l'iniziativa conter las abitaziuns secundaras che ha midà dal tuttafatg la valurisaziun da l'industria principala e secundara da construziun. Cunzunt l'industria principala e secun-

dara da construcziun sto pia sa laschar taxar sin basa d'ina valurisaziun ch'ella na po en nagin cas pli realisar en l'avegnir.

8. La LTT è in coloss biocratic

La LTT stgaffescha in apparat biocratic gigantic cun consequenzas tant per il burgais sco er per las vischnancas. Las vischnancas ston exequir la lescha ed han da registrar e d'administrar per quest intent las datas per las tariffas da la taxa (summa dals salaris tenor la AVS, dumber da chombras, surfatscha da l'abitaziun, locaziun da chamonas d'acla e da chatscha e.u.v.). Plinavant ston ellas controllar tar tut las chamonas d'acla e da chatscha sin lur territori, sch'igl è avant maun in'utilisaziun turistica. Sch'ina chamona vegn dada en locaziun, è ella suttamessa automaticamain a la LTT. Sch'ella na vegn betg dada en locaziun, sto la vischnanca giuditgar, sch'i sa tracta d'ina «simpla» chamona. Sche la chamona dispona d'electricitad solara e d'in attatg d'aua, è ella suttamessa a la taxa. Naturalmain ch'ils abitants e las interpresas ston cooperar gratuitamain a la registraziun da las datas – e quai betg mo areguard las basas da valitaziun che als concernan persunalmain, mabain er

areguard tut las «ulteriuras datas ch'en relevantas per calcular la taxa» (art. 29 al. 2 LTT). Tgi che fa sapientivamain u per negligentscha in sbagl en quest connex, vegn chastià cun ina multa fin a 10 000 francs.

La LTT è pia ina schleppa per quellas burgaisas e per quels burgais che han acceptà cun 91,37 pertschient l'iniziativa counter biocrazia e reglamentaziuns nunnecessarias. L'artitgel 84 alinea 4 da la constituziun dal chantun Grischun pretendess ch'il dumber da regulaziuns e la chargia administrativa per interpresas, en spezial per las interpresas pitschnas e mesaunas (IPM), vegnian limitadas tant sco pussaivel. Cun la LTT capita gist il cuntrari: Dapli biocrazia, dapli formulars, dapli statisticas, dapli leschas nunchapiblas, dapli questiunaris e dapli controlla che avant.

9. La LTT è malgista ed arbitrara

La LTT producescha malgistadads en massa. Quai dat p.ex. immediatamain en egl cun dar in sguard sin la taxaziun da las abitaziuns da tschertas vischnancas, pertge i na vegn insumma betg fatg la differenza, per tge tschains ch'ina abitaziun po vegnir dada en locaziun:

Lieu / fracziun	Classa da taxa	Import da taglia per in'abitaziun secundara/ locaziun occasiunalala (100 m ²)	Import da taglia per in'abitaziun / locaziun professiunalala 100 m ²
Andeer, Avras, Puschlav	V	710	1420
Mustér, Stussavgia, Val S. Pieder	IV	800	1600
Bregaglia, Filisur, Tinizong	III	870	1740
Tavau, Tschlin, Claustra	II	940	1880
San Murezzan, Zernez	I	1000	2000

Las differenzas tranter las grevezzas èn fitg pitschnas. Uschia paja in proprietari d'ina abitaziun dada en locaziun occasiunalmain a San Murezzan mo 60 francs dapli che a Tschlin u mo 130 francs dapli ch'en Bregaglia. Ch'il proprietari a San Murezzan ed a Tavau (p.ex. durant il WEF) po pretender tschains bler pli auts ch'il proprietari a Tschlin, na gioga betg ina rolla decisiva. È quai gist? Il comité da referendum di ord persvasiun: «Nal!»

L'arbitrariadad da la divisiun vala er per las regiuns turisticas: Vischnancas e fracziuns da l'Engiadina bassa, sco Ardez e Tschlin, ston pajar dapli taglia ch'interpresa a Planeiras e vegnan tractadas da medema maniera sco las vischnancas da Tavau e da Claustra ch'en turisticamain bler pli fermas. Interpresas en Val Stussavgia èn suttamessas a la medema tariffa da la taxa sco interpresas a Mustér, a Sedrun u a Val S. Pieder. Pertge ch'ins sto pajar a Calfreisen – suenter in termin transitoric – taxas tuttina autas sco ad Arosa, na dastgass nagin esser bun da declarar.

10. Er vischnancas pitschnas vegnan sut las rodas e perdan lur autonomia

Consequenzzas fatalas per la cassa communalala ha la LTT en vischnan-

cas pitschnas cun ina purschida turistica pli pitschna. Er qua in exemplu: Stussavgia tutga – ensemens cun Val S. Pieder e cun autres vischnancas da la Surselva – a la regiun turistica Surselva. Sche la regiun decida cun ina maioridad da dus terzs in supplement sin la taglia turistica simpla da forsa 50 pertschient, paja ina interpreza – che stuess pajar ina taglia simpla da 1000 francs – ina taglia da 1500 francs. Per Stussavgia fiss ina taglia da 1500 francs dentant bler memia auta, uschia che la vischancia decidess da reducir la taglia simpla per 50 pertschient. La differenza da 1000 francs stuess Stussavgia ussa dentant consegnar a la destinaziun turistica or dals medes fiscals generals (vesair art. 6 al. 2 ed art. 23 al. 3 LTT). Stussavgia n'ha en quest cas pia nagina autonomia pli sur da sia politica da finanzas e d'expensas.

11. Persunas pertutgadas da lieus turistics pitschens e gronds cumbattan conter la LTT

Persunas pertutgadas da renum, er numerus hoteliers, cumbattan conter la LTT. Da regiuns turisticas stimadas sco Tavau, Claustra, Arosa e l'Engiadina ota vegn ina clera resistenza. Que-

stas regiuns sulettas genereschan bunamain 60 pertschient da las pernotaziuns en tut il chantun. Pertge duain ins sfurzar si ad ellas ina lescha ch'ellas refusan pervia da las consequenzas nuschaivlas? Ma er ils abitants da vischnancas pitschnas – interprendidiers u proprietaris d'abitaziuns – èn malcuntents, perquai che la LTT na considerescha betg lur forza economa e perquai ch'els ston pajar quasi tuttina bler taglia sco interprendidiers e proprietaris da las topdestinaziuns dal Grischun. Quai è nuntransparent, malgist ed arbitrar e merita a l'urna mo ina resposta: In cler «na»!

www.tag-nein.ch

C.Ils arguments dal cussegli grond

Il cussegli grond ha approvà la lescha davart las taxas turisticas (LTT) cun 70 cunter 37 e cun 1 abstensiun, perquai che:

- la LTT è ina basa simpla, generala, effizienta e gista per finanziar il turissem. Ella segirescha plinavant las novas structuras da las destinaziuns.
- la LTT remplazza 120 leschas communalas. Quai gida a distgargiar l'administraziun. E las resursas pon vegnir impundidas per l'acquist da giasts.
- la LTT rinforza – sco ultim term important da la refurma dal turissem – il turissem en il Grischun. Uschia po vegnir augmentada la valurisaziun, e las plazzas da lavur en las regiuns sco er ils abitadis decentrals pon vegnir segirads.
- la LTT è necessaria per betg indeblir l'effect da la refurma dal turissem ch'è renconuschida e ch'è oz pli urgenta che mai. Cun la LTT e cun la refurma po vegnir franà il trend negativ en il turissem grischun. La LTT è vegnida pretendida

da turistichers, da represchentants da destinaziuns sco er da vischnancas.

- la LTT includa en la finanziaziun tut las interpresas che profiteschian dal turissem. L'autezza da la taxa variescha tut tenor il grad ch'ina branscha ed ina regiun dependa dal turissem. Las lavurantas ed ils lavurants n'en betg pertutgads da la taxa turistica.
- la LTT resguarda ils basegns da las vischnancas. Las vischnancas pon decider, quants meds finanzials ch'ellas vulan impunder per il turissem. La LTT porscha plinavant avunda flexibilitat a las vischnancas.
- la LTT n'è bain betg il sulet instrument ch'è abel da puspè metter il turissem sin ina buna via, ma ella è in instrument. Sche la refurma dal turissem e las novas structuras turisticas na vegnan betg rinforzadas cun agid da la LTT, vegni vinvant ad ir mender cun il turissem en il Grischun en cumparegliazion cun noss concurrents directs.

La LTT vegn sustegnida oz er da hotelleriesuisse Grischun, da las telefericas dal Grischun, da GastroGrischun, da l'uniun grischuna d'artisanadi e mastergn, da la chombra da commerzi e da l'associaziun dals patruns dal Grischun, da la societad grischuna dals impressaris constructurs, da l'uniun purila grischuna e d'ulteriuras organisaziuns.

Al comité da referendum sto vegnir replitgà il suandard:

1. **Unifurmitad, simpludad ed effizienza**
- *120 leschas damain.* La LTT remplazza 120 leschas communalas. Cun la LTT datti per tuts mo pli ina lescha unitara davart taxas turisticas. Plinavant ha la LTT in sistem simpel. Per la gronda part

da las vischnancas n'è ina taxa per il turissem betg insatge nov, pia betg ina nova taglia.

- *Distgargia.* La LTT distgargia la gronda part da las vischnancas (ch'enconuschan via taxas). Tras il sistem da taxas unitar pon veginir tratgas a niz sinergias. La laver ed ils custs d'execuziun per las vischnancas che n'enconuschan anc nagina taxa resta entaifer ils limits, er perquai ch'ellas vegnan sustegnidias dal chantun (software unitara, cussiegliazion unitara e.u.v.).
- *Simpel.* La LTT sa basa sin datas enconuschentas ed existentes (summa dals salaris tenor la AVS, surfatscha d'abitar netta e.u.v.). Ins na sto registrar naginas datas novas.

Mintga persuna pertutgada sto sa fatschentiar mo cun in'unica tariffa da la taxa, numnadamain cun quella tenor sia branscha e tenor sia regiun. Ch'i resultian 200 tariffas da la taxa, è pura teoria.

- *Transparent.* En consequenza da l'unificaziun da las basas da valitaziun porta la LTT dapli transparenza tranter ed entaifer las regiuns turisticas.
- *Naginias novas leschas.* I na dovrà naginas leschas novas en las 176 vischnancas grischunas. Necessaria è suletta main ina cumplettaziun da las leschas communalas da taglia existentes cun maximalmain duas, traes frasas. Quai basta. Uschia ha la vischnanca las basas necessarias per exequir resp. per incassar la taxa tenor la LTT inclusiv supplements e reducziuns. La procedura per adattar la lescha communalala da taglia è rutina en mintga vischnanca. Plinavant metta il chantun a disposiziun sco oz in relasch da model.
- Sch'ina vischnanca concluda ina reducziun ch'eliminescha la finala la taxa

turistica (art. 6 LTT – Desister d'incassar taxas), na dovri naginas adattaziuns en la lescha communalala da taglia. Quest cas po resultar cunzunt en vischnancas da la Val dal Rain grischuna.

Sch'ina vischnanca vul percuter far diever d'ulteriuras pussaivladads da la LTT (spustar las tariffas da la taxa entaifer las gruppas da contribuents, distgargiar hotels cun bler personal, cartas da giasts resp. purschidas «all inclusive»), dovri ulteriuras disposiziuns. Er qua bastan puspè in pèr artitgels en la lescha communalala da taglia. Quai vegin dentant ad esser il cas mo en fitg pau cas vischnancas (p.ex. a Tavau, ad Arosa, en Engiadina'ota).

- *Damain birocrazia.* La LTT sco lescha chantunala unitara generala gida es-senzialmain a reducir la birocrazia. Per tut las vischnancas valan las medemas regulaziuns. Cun las infurmaziuns da basa gia enconuschentas vegnan ils contribuents distgargiads tant sco pus-saivel.

Las disposiziuns penales da la LTT cor-respondan a quellas d'autras leschas da taglia. Las reglas n'èn betg novas. Che cuntravenziuns pon veginir chastia-das, è enconuschent a mintgin.

La gronda part da las vischnancas giudigescha gia oz, sch'ina chamona d'ac-cia vala sco abitaziun da vacanzas u betg. Quai na vegin betg a sa midar.

2. L'autonomia communalala resta garantida

- *Las vischnancas fixeschan sezzas ils meds e la strategia.* Il chantun na cu-monda betg a las vischnancas da dar ora mo uschia daners per il turissem. Las vischnancas decidan sezzas, tge ch'ellas fan per il turissem e quants meds finanzials ch'ellas vulan dar ora per tal. Analogamain al pe da taglia per

las taglias sin las entradas fixescha la vischnanca il pe da taxa (pia l'import da la taxa).

Oz exista en tut las regiuns in'organisaziun turistica, er en la Val dal Rain grischuna. La LTT prevesa che las vischnancas da la regiun sesian ensemble sa cunvegnian cun l'organisaziun turistica davart la summa dals medes finanziars ch'ellas vulan impunder.

Cun la LTT n'ordinescha il chantun betg ina politica economica. Anzi, la politica economica è reglada en l'artitgel 84 da la constituziun chantunala che prevesa che las vischnancas furneschian lur contribuziuns ensemble cun il chantun.

- *Las finanzas communalas n'èn betg pertutgadas.* Ils medes che la vischnanca vuless impunder per il turissem vegnan finanziads cun ils retgavs da la LTT. La LTT n'ha naginas consequenzas negativas per las finanzas communalas.
- *Ils basegns da las vischnancas vegnan resguardads.* La LTT resguarda ils basegns da las vischnancas ed er lur autonomia. La LTT concede a las vischnancas vastas cumpetenzas e pussaivladads d'adattaziun. Uschia vegni garanti ch'er ils basegns regiunals ils pli differents pon vegnir realisads en moda idealia.

3. L'economia vegn rinforzada, la taxa è gista

- *Rinforzar l'economia.* Il turissem è il motor principal da l'economia grischuna. Il mastergn e las plazzas da lavur en il chantun stattan per gronda part en ina relaziun directa u indirecta cun il turissem. Sch'i va bain cun il turissem, rinforza quai l'entira economia dal chantun.
- *Tgi che profiteschà finanziescha.* Igl è correct e gista che l'economia en il chan-

tun vegn integrada en la finanziaziun dal turissem, sch'ella profiteschà indirectamain u directamain dal turissem. Quest princip vala en praticamain tut las regiuns turisticas da la Svizra e da l'exterior vischin.

- *Ina soluziun gista per tutti.* Cun la LTT sco taxa generala vegni procurà – per motivs da giustia – che tut las interpresas en il chantun, che profiteschàn dal turissem, pajan lur contribuziun. En il sistem vertent cun 120 differentas leschas communalas existan inegualitads e malgistadads – oz pajan ils ins, entant ch'ils auters (che profiteschàn medemamain dal turissem) na ston pajar nagut.
- *Eliminaziun da profitunz e da cas zup-pads.* La LTT n'admetta nagins profitunz pli. Tut tgi che profiteschà dal turissem paja ina taxa (er il mastergn e chasas da vacanzas, betg mo hotels). Plinavant eliminatescha la LTT ils cas zup-pads en connex cun l'incassament da la taxa da cura.
- *Resguardà l'intensità turistica.* Per motivs da giustia è la taxa graduada tenor l'intensità turistica d'ina branscha e d'ina regiun. Ina branscha u ina regiun che profiteschà pli pauc dal turissem paja correspondentiamain ina taxa pli pitschna.
- *Hotellaria.* Gia oz sto ina taxa da cura vegnir pajada per var 98 percentschient da tut las pernottaziuns en il chantun. L'hotellaria na vegn pia betg involvida supplementarmain en la finanziaziun dal turissem. Anzi, hotels che megliereschà lur occupaziun vegnan distgargiads. Ad alloschis che han avert mo durant ina stagion po vegnir concedida ina reducziun (quai vegn pratigà gia oz uschia).
- *Nagin gudogn turistic.* Tgi che n'ha betg in gudogn turistic direct u indirect, na

paja nagina taxa. La quota da la svieuta che las interpresas realiseschan ordai-fer il chantun sto vegnir resguardada tar la valitaziun, perquai ch'i manca en quest cas in gudogn turistic.

- *Taxas per abitaziuns da vacanzas.* L'incassament d'ina taxa sin abitaziuns da vacanzas n'è betg nova e sa move tenor la LTT sin in nivel sumegliant sco fin ussa. Sin autras abitaziuns (p.ex. sin emprimas abitaziuns) na sto vegnir pajada nagina taxa.
- *Cumparegliazioni cun il Tirol.* Il pajais federativ Tirol enconuscha in sistem da finanzziaziun (taxas turisticas dal pajais federativ sin basa da la svieuta) che ha las medemas finamiras sco la LTT. Er il Tirol ha pia ina taxa generala che vegn incassada tar tut tgi che profitesch da turissem. Supplementarmain – e cuntrari a la LTT – vegn dentant anc incassada en il Tirol en tut las vischancas ina taxa da cura.

4. Basas per la taxa

- *Scientific ed actual.* Las basas che vegnan duvradas per valitar l'intensitat turistica d'ina branscha e d'ina regiun ed alura per fixar l'import da la taxa, han in fundament scientific ed èn actualas. Las branschas sa drizzan tenor ils codes NOGA da l'uffizi federal da statistica. Ensemen cun la scola auta da tecnica ed economia a Cuira (professer Ruedi Minsch, oz schefecomod dad economiesuisse) è vegni elavurà in studi davart la valurisaziun turistica. Puncts essenzials da las ulteriuras calculaziuns (dependenza da subregiuns dal turissem, intensitat da la valurisaziun da tschertas branschas) sa basan sin parameters che pon vegnir actualisads da tut temp.

- *Tariffas equilibradas.* Las tariffas da la taxa, ch'èn vegnidas eruidas en moda scientifica, èn vegnidas suttamessas a numerus tests pratics. Quai cun il resultat che la grevezza tranter ils contribuents è equilibrada. En media na vegnan interpresas ed hotels betg engrevgiads pli fitg che oz. Plinavant correspundan las tariffas da la taxa al basegn da meds finanzials per pudair finanzziar il turissem en il Grischun en moda orientada al futur.
- *Aboliziun da tut las taxas turisticas sco soluziun?* Sch'ins daventass dependent, marsch e nuncreativ tras l'incassament d'ina taxa turistica, sco quai ch'il comité da referendum pretenda, fiss la consequenza logica quella ch'ins stuess abolir tut las leschas davart taxas turisticas en il chantun. Alura na dessi nagin turissem pli en il Grischun – ins na pudess finanzziar ni infrastruturas ni incumbensas da marketing per acquistar giasts.

Facit – gea a la LTT

Per tut quests motivs merita la lescha davart las taxas turisticas (LTT) in cler consentiment da las votantas grischunas e dals votants grischuns.

La branscha dovra in sistem da finanzziaziun modern e beneventa la LTT cun maioridad absoluta. La LTT è necessaria per noss turissem. Il turissem è necessari per nossa economia publica e per nossas plazzas da lavur – per il Grischun.

Sche la LTT vegn refusada, na sa mida nagut vi da la situazion actuala. Novs impuls per il turissem mancan.

D. Proposta

Il cussegl grond ha tractà il relasch dad ina lescha davart las taxas turisticas en la sessiun d'avrigl 2012 e l'ha approvà cun 70 cunter 37 vuschs e cun 1 abstensiun.

Nus As proponin, stimadas conburgaisas e stimads conburgais, d'acceptar quest project da votaziun.

En num dal cussegl grond:

La presidenta: *Elita Florin-Caluori*

L'actuar: *Claudio Riesen*

Project da votaziun

Lescha davart las taxas turisticas (LTT)

dals 18 d'avrigl 2012

Il cussegli grond dal chantun Grischun¹⁾,

sa basond sin ils art. 31 e 94 da la constituziun chantunala²⁾, suenter avair gi invista da la missiva da la regenza dals 20 da december 2011³⁾,

concluda:

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

¹⁾ La lescha serva:

Intent

- a) a finanziar il marketing turistic intermanaschial;
- b) a sviluppar il turissem sco er a promover la concepziun ed il manaschi d'infrastructuras turisticas en il chantun;
- c) a repartir optimalmain las incumbensas tranter las organisaziuns turisticas e la comunidad;
- d) ad augmentar la competitivitat en cumparegliazion cun autras regiuns turisticas.

²⁾ Per quest intent regla il chantun l'incassament d'ina taxa turistica.

³⁾ Ils retgavs da la taxa turistica van – cun resalva da l'artitgel 25 – a favur da las vischnancas.

⁴⁾ L'utilisaziun d'ulteriurs meds finanziials dal chantun e da las vischnancas per finanziar il turissem resta resalvada.

¹⁾ PCG 2011/2012, 1102

²⁾ DG 110.100

³⁾ pagina 1383

Art. 2

Noziuns che vegnan duvradas en questa lescha e che han ina impurtanza speziala vegnan definidas en l'agiunta 1.

Art. 3

Organisaziuns turisticas

¹ Las organisaziuns turisticas procuran – en coordinaziun cun las vischnancas – per il svilup e per il marketing turistic d'ina tscherta regiun turistica. La basa è in plan da fatschenta da plirs onns.

² Las organisaziuns turisticas han en spezial las incumbensas tenor l'agiunta 1 litera f tar questa lescha.

³ Las organisaziuns turisticas pon delegar a terzas personas singuls champs d'incumbensa sco er surpigliar sezzas ulteriuras incumbensas.

⁴ Las organisaziuns turisticas ston garantir in adempliment cunvegnett da las incumbensas ed in'organisazion adequata, en spezial areguard la structura, la grondezza, la direcziun, la concepziun dals products, l'elavuraziun dal martgà, la vendita ed il controlling.

Art. 4

Incumbensas comunalaas

¹ Las vischnancas èn – en coordinaziun cun las organisaziuns turisticas – da principi cumpetentas per ils sustants secturs:

- a) la concepziun, la gestiun ed il mantegniment da l'infrastructura turistica (sendas da viandar, stabiliments da sport, loipas da passlung, bus local, stabiliments da temp liber e chaussas sumegliantas);
- b) la coordinaziun e la promozion d'activitads e d'occurrenzas localas;
- c) la creaziun da las premissas optimals – en il senn da l'artitgel d'intent – sco la concepziun da la basa da planisaziun per ils secturs ch'en relevantes per il turissem, l'elavurazion d'in model directiv per il turissem sco er la promozion da purschidas turisticas en manaschis singuls e chaussas sumegliantas;
- d) la fixaziun d'in supplement u d'ina reducziun da la taxa turistica simpla en il senn da l'artitgel 23.

² Las vischnancas pon delegar a terzas personas singuls champs d'incumbensa sco er surpigliar sezzas ulteriuras incumbensas.

Art. 5

Coordinaziun da las incumbensas

Las vischnancas entaifer in'organisaziun turistica decidan tranter pèr en ina furma adattada ed integrond las organisaziuns turisticas en spezial davart:

- a) la finanziaziun adequata da las organisaziuns turisticas cun agid dals retgavs da la taxa turistica u d'auters meds finanzials e l'import dal pe da taxa tenor ils artitgels 22 e 23 en la regiun;

- b) la repartiziun concreta da las incumbensas;
- c) l'orientaziun strategica da la regiun turistica.

Art. 6

¹ Ina vischnanca po desister d'incassar ina taxa turistica sin ses territori, sch'ella fixescha la reducziun tenor l'artitgel 23 uschia, che per finir i na resulta nagin debit da taxas turisticas. Desister d'incassar taxas

² Sch'ina vischnanca decida ina tala reducziun, na vegn er betg incassada ina pauschala da basa. Las entradas da la pauschala da basa che mancan ston er vegnir cumpensadas cun auters medis finanzials.

Art. 7

Sche questa lescha u sche sias disposiziuns executivas na formuleschan ^{Dretg subsidiar} nagina prescripzion, valan cumplementarmain las disposiziuns da la legislaziun chantunala da taglia.

II. Subject ed object suttamess a la taxa turistica

Art. 8

¹ Obligadas da pajar la taxa turistica èn:

- a) interpresas d'alloschament;
- b) ulteriuras interpresas;
- c) persunas che na vivan betg da l'alloschament;
- d) persunas che dovràn sezzas lur abitazion sco er lur confamigliaras e lur confamigliars.

Subjects
suttamess a la
taxa turistica

² Il chantun, las vischnancas, las corporaziuns da dretg public sco er ulteriuras persunas ed ulteriuras instituziuns ch'en exceptadas da las taglias directas, èn obligadas da pajar, tuttina sco las ulteriuras interpresas, la taxa turistica per quel sectur, nua ch'ellas sa preschentan – en consequenza d'ina activitat d'interresa – al martgà en concurrenza cun offerentes privatas e cun offerents privats, premess ch'il sectur d'interresa è predominant. La Viasier retica e la Viasier Matterhorn-Gottard èn senza excepizion obligadas da pajar la taxa turistica.

Art. 9

¹ Libras da la taxa turistica èn organisaziuns turisticas sco er l'unio Grischun vacanzas. Excepziuns

² En las disposiziuns executivas po la regenza prevair ulteriuras excepziuns, particularmain per motivs pratics u per subjects suttamess a la taxa turistica ch'en dischavantagiads considerablamain en lur svilup economic, pervia da lur capacitat economica minimala.

Art. 10

Object suttamess
a la taxa turistica

¹ L'object suttamess a la taxa turistica è il niz direct u indirect per il turissem.

² En spezial n'han nagin niz per il turissem bains immobigliars sco simplas chamonas d'acla, chamonas da chatscha, simpels refugis e chaussas sumegliantas, che na vegnan betg nizzegiads dal turissem.

III. Basas da fixaziun

Art. 11

Pauschala da basa

¹ Tut ils subjects suttamess a la taxa turistica – cun excepziun da las confamigliaras e dals confamigliars – pajan ina pauschala da basa annuala. Danor per il cas da proprietad en condomini, vegg debitada, en connex cun la cumproprietad u cun las relaziuns da possess communabel, mo ina singula pauschala da basa annuala.

² Ils subjects suttamess a la taxa turistica che han plirs puncts da referiment entaifer il chantun (sedia e lieu da manaschi sco er chaussas sumegliantas) pajan la pauschala da basa unitara mintgamai sco suonda:

- interpresas d'alloschament ed ulteriuras interpresas en quella vischnanca, nua che lur sedia u lur domicil respectivamain – tar interpresas extrachantunalas – nua che lur lieu da manaschi il pli grond sa chatta; ubain
- persunas che na vivan betg da l'alloschament respectivamain persunas che dovràn sezzas lur abitaziun en quella vischnanca, nua che la surfatscha d'abitar netta la pli gronda sa chatta.

³ Sche tar in subject suttamess a la taxa turistica èn duds omadus puncts da referiment da l'alinea 2, ha l'alinea 2 litera a la precedenza.

Art. 12

Part variabla
1. basas da
fixaziun

La part variabla da la taxa turistica vegg fixada annualmain sin fundament da las suandantas basas da fixaziun:

- en cas d'interpresas d'alloschament:
a norma da la summa totala dals salaris tenor la AVS respectivamain da l'entrada totala suttamessa a la AVS¹⁾ e d'ina quota dals eventuais custs da manaschi en cas d'in emprest da personal extrachantunal²⁾ (quota d'emprest da personal) sco er – en moda cumulativa – a norma da la surfatscha d'abitar netta (gestiunarias e gestiunaris professiunals d'abitaziuns da vacanzas), dal dumber da chombras da giasts (hotels, albierts per la giumentetgna), dal dumber da pazzas da durmir

¹⁾ art. 5 e 9 LAVS, CS 831.10

²⁾ art. 12 ss. LIL, CS 823.11

- (alloschis per gruppas) u da las plazzas da staziunament ch'en situadas en il chantun (campadis);
- b) en cas d'ulteriuras interpresas:
a norma da la summa totala dals salaris tenor la AVS respectivamain da l'entrada totala suttamessa a la AVS¹⁾ e d'ina quota d'eventuals custs da manaschi en cas d'in emprest da persunal extrachantunal²⁾ (quota d'emprest da persunal);
 - c) en cas da persunas che na vivan betg da l'alloschament:
a norma da la surfatscha d'abitar netta dal spazi d'abitar ch'e sitià en il chantun (abitaziuns da vacanzas che na vegnan betg dadas professiunalmain en locaziun) u dal dumber da chombras da giasts (purschidras e purschiders da chombras privatas) che servan ad intents da vacanzas u da recreaziun;
 - d) en cas da persunas che dovràn sezzas lur abitaziun:
a norma da la surfatscha d'abitar netta dal spazi d'abitar che sa chatta en il chantun e che serva ad intents da vacanzas u da recreaziun.

Art. 13

¹⁾ En cas da subjects suttamess a la taxa turistica che han in'activitat da gudogn independenta e che mainan ina interpresa che stat datiers al turissem u ina interpresa d'alloschament vegn calculada la part variabla da la taxa turistica sin basa da la disposizion provisorica da la contribuziun da la AVS, nun ch'il subject suttamess a la taxa turistica e cun activitat da gudogn independenta pretendia la fixaziun a norma da la disposizion definitiva da la contribuziun da la AVS.

^{2).} cas spezials

²⁾ En cas da models da fatschenta spezials (excorporaziuns e chaussas sumegliantias) sto la basa da fixazion vegnir cumplettada tras la quota d'emprest da persunal extrachantunal (art. 12 al. 1 lit. a e b) u stimada tras l'autoritat executiva cumpetenta.

³⁾ Sch'in tschert spazi d'abitar vegn duvrà d'ina persuna giuridica u d'ina persuna naturala ch'e – concernent quest spazi d'abitar – tant atgna utilisadra dal spazi d'abitar sco er alloschadra che na viva betg da quai, vegn la taxa turistica incassada mo a norma dal gener d'utilisaziun il pli frequent. Senza ina cumprova correspontenda da vart da la persuna suttamessa a la taxa turistica vegni supponì ch'i sa tractia d'in agen diever da l'abitaziun.

Art. 14

¹⁾ La dimensiun da l'obligaziun objectiva da pajar la taxa turistica e da la basa da fixazion sa drizza tenor ils princips dal dretg chantunal ed interchantunal sco er internaziunal davart l'imposiziun dubla da taglia.

Dimensiun da l'obligaziun objectiva da pajar la taxa turistica

¹⁾ art. 5 e 9 LAVS, CS 831.10

²⁾ art. 12 ss. LIL, CS 823.11

² Per ils subjects suttamess a la taxa turistica che lavuran ordaifer il chantun e che han – pervia da lur lavur extrachantunala – in niz turistic inferiur, reducescha l'autoritat executiva cumpetenta adequatamain la basa da fixaziun. Decisiva en quest connex è per regla la relaziun da la quota extrachantunala cun la quota infrachantunala. Cun determinar la quota stoi vegnir sa basà sin in factur central adattà (svieuta, dumber da collavuraturas e da collavuraturas e chaussas sumegiantas).

IV. Tariffas da taxa

Art. 15

Pauschala da basa La regenza fixescha la pauschala da basa. Ella importa maximalmain 300 francs.

Art. 16

Part variabla
1. interpresas
d'alloschament Per interpresas d'alloschament valan las procentualas tenor l'agiunta 2 sco er – en moda cumulativa – ils imports tenor l'agiunta 3 tar questa lescha.

Art. 17

2. ulteriuras
interpresas Per ulteriuras interpresas valan las procentualas tenor l'agiunta 2 tar questa lescha.

Art. 18

3. persunas che
na vivan betg da
l'alloschament Per persunas che na vivan betg da l'alloschament valan ils imports en francs tenor l'agiunta 3 tar questa lescha.

Art. 19

4. persunas che
dovran sezzas lur
abitazion¹ Per persunas che dovrano sezzas lur abitazion valan ils imports tenor l'agiunta 3 tar questa lescha.

² La fixaziun tenor l'alinea 1 sa basa sin la media da las relaziuns d'occupaziun. Sche las relaziuns d'in subject suttamess a la taxa turistica divergeschan considerablament da la media da las relaziuns supponidas, po – sin dumonda – la taxa turistica vegnir reducida adequatamain tras l'autoritat executiva cumpetenta resguardond il princip dal niz e da l'avantatag.

Art. 20

Cumpetenzas da
la regenza¹ La regenza adatta la pauschala da basa sco er tut las tariffas da las taxas variablas tenor l'agiunta 3 – en cas d'ina midada da l'index naziunal dals pretschs da consum per passa 3 pertschent – automaticamain al nov index.

² La regenza reparta las vischnancas a norma da lur dependenza dal turissem en las 6 classas da taxa tenor las agiuntas 2 e 3.

³ Sch'ina vischnanca daventa – pervia d'ina fusun – la fraczion d'ina nova vischnanca suenter il 1. da schaner 2012, po la regenza:

- a) far per la vischnanca vertenta (fraczium da la nova vischnanca) vinavant ina repartizion separada en las classas da taxa tenor l'alinea 2 durant maximalmain 10 onns;
- b) admetter, tenor l'artitgel 23, er in supplement individual u ina reducziun individuala a la vischnanca vertenta (fraczium da la nova vischnanca) durant maximalmain 10 onns.

Art. 20a

En ina lescha po la vischnanca augmentar u reducir tut las tariffas da taxa variablas tenor las agiuntas 2 e 3 per fin a 20 pertschient.

Cumpetenza da la vischnanca

Art. 21

¹ Independentamain d'in supplement u d'ina reducziun tenor l'artitgel 23 po ina vischnanca prevair en ina lescha:

Adattaziun da las tariffas tras las vischnancas

- a) ch'i vala – per singuls geners d'alloschament menziunads en l'agiunta 3 da questa lescha – in augment u ina reducziun dals imports per maximalmain 20 pertschient, sche las persunas obligadas da pajar la taxa ch'en attribuidas ad in tschert gener d'alloschament u lur giasts cuntanschan – pervia da prestaziuns supplementaras u reducidas – in niz turistic tipic ch'è cumprovadاما pli aut u pli bass;
- b) che la taxa turistica per interpresas d'alloschament tenor l'agiunta 3 litera a sa reducescha, sche:
 - ella ha in tschert dumber minimal da chombras da giasts ed a medem temp
 - la summa dals salaris tenor la AVS respectivamain las entradas ch'en summessas a la AVS, omaduas mintgamai inclusiv la quota d'emprest da persunal, surpassan in import minimal per chombra da giasts (quoient da capacitat).

² La reducziun da la taxa turistica tenor l'alinea 1 litera b sto vegnir exprimida en ina tscherta procentuala da la part variabla da la taxa turistica.

³ La regenza regla:

- a) l'emissiun da cartas da giasts u d'auters documents, cun ils quals pon vegnir utilisadas instituziuns ed occurrentzas confinanziadas tras la taxa turistica;
- b) las grondezzas minimalas per ina reducziun tenor l'alinea 1 litera b.

V. Pe da la taxa turistica

Art. 22

Taxa turistica
simples

La taxa turistica calculada a maun da las tariffas da taxa tenor las aggiuntas 2 e 3 sco er a maun da las eventualas adattaziuns tenor l'artitgel 21 (senza pauschala da basa) vala sco taxa turistica simple.

Art. 23

Supplement e
reducziun

¹ Ina vischnanca, che coordinescha sias incumbensas cun in'organisaziun turistica en il senn da l'artitgel 5, po fixar periodicamain in supplement u ina reducziun en pertschients da la taxa turistica simple.

² Il supplement u la reducziun po vegnir fixà mintgama per la durada da maximalmain 4 periodas da taxa.

³ Sche las vischnancas d'ina regiun turistica en il senn da l'artitgel 5 alinea 1 litera a èn s'accordadas ad in supplement, sto mintga vischnanca fixar il supplement, nun ch'i vegnian mess a disposizion auters medis finanzials. Quest supplement s'effectuescha mo, sche almain dus terzs da las vischnancas da la regiun turistica respectiva concludan cun vigur legala in tal supplement u ina cumpensaziun tras auters medis finanzials.

⁴ Ina reducziun è admesa mo, sche la finanziaziun da l'organisaziun turistica pertutgada è garantida tras auters medis finanzials.

VI. Utilisaziun dal retgav

Art. 24

Intent fix en
l'interess dals
subjects
suttamess a la
taxa turistica

¹ Il retgav da la taxa turistica vegn duvrà per finanziar expensas en l'interess e per il bain dals subjects suttamess a la taxa turistica. El na dastga betg vegnir duvrà per finanziar incumbensas ordinarias dal chantun e da la vischnanca.

² En l'interess e per il bain d'interpresa d'alloschament, d'ulteriuras interpresa sco er da persunas che na viven betg da l'alloschament vegnan fatgas en spezial expensas per finanziar il marketing turistic.

³ En l'interess e per il bain da persunas che dovràn sezzas lur abitaziun vegnan fatgas en spezial expensas per finanziar il svilup turistic. Latiers tutgan particularmain la planisazion, il svilup, la construcziun e la gestiun da purschidas turisticas (infrastructuras, servetschs ed occurrenzas) al lieu.

Art. 25

Transferiment da
las quotas

¹ Ina vischnanca transferescha 40 pertschient dals retgavs or da la taxa turistica al chantun:

a) sch'i manca in'organisaziun turistica en la regiun turistica correspudenta;

- b) sch'i manca ina coordinaziun da las incumbensas en il senn da l'artitgel 5 tranter la vischnanca e l'organisaziun turistica;
- c) sch'i manca l'introducziun d'in supplement senza cumpensaziun en il senn da l'artitgel 23 alinea 3, malgrà che almain dus terzs da las vischnancas da la regiun turistica han concludi cun vigur legala in tal supplement u ina tala ina cumpensaziun.

² Davart in diever cun destinaziun fixa da la quota da 40 pertschient decida la regenza.

VII. Cumpetenza executiva

Art. 26

¹ Uschenavant che questa lescha na dispona betg autramain, vegn ella Execuziun tras las exequida tras las vischnancas.

² Las vischnancas pon delegar l'execuziun ad outras vischnancas u a corporaziuns da dretg public respectivamain collavurar cun talas cun l'intent d'exequir la lescha.

³ Il dretg communal regla l'organisaziun e l'administraziun da l'autoritat executiva, nun ch'il dretg chantunal disponia autramain. Sche las ordinaziuns necessarias na pon betg vegnir dadas a temp, relascha la regenza ad interim las disposiziuns necessarias.

⁴ Ils relaschs communals che reglan l'execuziun ston vegnir approvads da la regenza cun vigur constitutiva.

⁵ Il chantun sustegna las vischnancas tar l'execuziun.

Art. 27

¹ Sche l'obligaziun da pajar la taxa turistica mida durant la perioda da taxa, Cumpetenza è quella vischnanca competenta d'incassar la taxa turistica, nua che las locala premissas da l'obligaziun da pajar la taxa turistica vegnan ademplidas a la fin da la perioda da taxa.

² L'autoritat executiva competenta fixescha la taxa turistica sin fundament da tut ils facturs da taxa da la perioda da taxa.

³ La cumpetenza locala per taxar la pauschala da basa sa definescha tenor l'artitgel 11 alineas 2 e 3.

⁴ Sch'il lieu da la taxaziun è intschert u disputaivel en il cas singul, vegn la vischnanca competenta fixada definitivamain da l'autoritat chantunala competenta.

VIII. Taxaziun ed incassament

Art. 28

Princips

- ¹ La taxa turistica vegn fixada ed incassada applitgond il sistem da la valitaziun postnumerando per mintga perioda da taxa.
- ² La perioda da taxa e da fixaziun è l'onn chalendar. La taxaziun vegn fatga per regla durant l'onn chalendar vegnint (perioda da taxaziun).
- ³ Cun reglar la fixaziun temporal en las disposiziuns executivas sto la regenza tegnair quint dals princips d'incassar la taxa turistica a norma dal niz per il turissem, da la capacidat economica sco er da la praticabladad.
- ⁴ En divergenza da l'alinea 1 po la regenza reglar la valitaziun temporal tenor il sistem da la valitaziun postnumerando.

Art. 29

Retschertga ed eruida da las datas tenor il dretg da taxas

- ¹ Ils subjects puttameess a la taxa turistica ston dar a las autoritads ch'en incumbensadas cun l'execuziun da la taxa turistica gratuitamain las infurmaziuns ch'en necessarias per eruir la taxa e ston conceder ils dretgs correspondents da prender invista dals documents.
- ² En spezial ston ils subjects puttameess a la taxa turistica cooperar tar la retschertga e tar l'eruida da las basas da valitaziun respectivas sco er d'ulteriuras datas ch'en relevantas per calcular la taxa. Quai pertutga en spezial la retschertga e l'eruida:
- da la summa dals salaris tenor la AVS e da las entradas ch'en puttameessas a la AVS;
 - dal dumber da chombras da giasts, da plazzas da durmir e da plazzas da staziunament;
 - da la grondezza da la surfatscha d'abitar netta;
 - da las datas ch'en relevantas per calcular la taxa en cas d'emprest da personal ed en cas d'excorporaziuns;
 - da la categoria da confort dals hotels e d'instituziuns sumegiantas;
 - dal dumber da pernottaziuns e da l'origin dals giasts.
- ³ La retschertga da la basa da valitaziun e da las ulteriuras datas ch'en relevantas per calcular la taxa sto vegnir fatga per l'emprima giada cun il cumenzament da la l'execuziun communalia. Per ils onns sustants han las personas ch'en obligadas da pajar la taxa – tut tenor il gener da la basa da valitaziun – l'obligazion d'annunziar eventualas midadas periodicamain u suenter la supplica da l'autoritat chantunala cumpetenta.
- ⁴ Subjects puttameess a la taxa turistica che han plirs puncts da referiment tenor il dretg da taxa en il chantun pon annunziar las datas dal dretg da taxa centralmain a la vischnanca da la sedia u dal lieu da manaschi il pli impurtant, per ch'ella las possia transferir a las vischnancas da taxaziun respectivas. La regenza regla ils detagls.

Art. 30

¹ L'autoritat executiva cumpetenta po far al lieu las retschertgas e las controllas ch'en necessarias per fixar legalmain la taxa turistica tar ils subjects ch'en obligads da la pajar.

² Per retschertgar las datas da personas e d'objects ch'en relevants per calcular la taxa turistica po l'autoritat executiva cumpetenta duvrar – ultra da las datas e dals registers ch'existan en las vischnancas – particularmain las datas da las suandardas autoritads chantunalas e dals suandardas registers, a moda che l'access a las datas po avair lieu tras la procedura d'invista:

- a) uffizi da stimaziun;
- b) register da taglia;
- c) register d'abitantas e d'abitants;
- d) register dals objects da las vischnancas.

³ Terzas personas ston emetter las attestaziuns ch'en necessarias per l'incassament da la taxa turistica.

⁴ La suprastanza communala po relaschar regulaziuns che prevesan che las personas che dattan alloschi annunzian a la vischnanca u a l'organisazion turistica las datas dals giasts relevantas sco las pernottaziuns, l'origin e chaussas sumegliantias.

Art. 31

Las basas da fixaziun e las ulteriuras datas ch'en relevantas per calcular la taxa turistica ston vegnir communicatzadas als subjects suttamess a la taxa turistica, e quai cun la decisiu da taxaziun.

Art. 32

L'autoritat executiva cumpetenta po far – sut las premissas da l'artitel 131 da la lescha da taglia per il chantun Grischun¹⁾ – ina taxaziun d'uffizi.

Art. 33

¹ L'autoritat executiva cumpetenta po relaschar dal tuttafatg u per part la taxa turistica u las multas, sch'il subject suttamess a la taxa turistica è vegni en miseria u sch'il pajament da l'import debitè muntass per el per auters motivs ina gronda direzza.

² La dumonda da relasch sto vegnir inoltrada cun ina motivaziun en scrit e cun l'agiunta dals mussaments necessaris. Sin ina dumonda da relasch ch'è vegnida inoltrada pir suenter l'introducziun da la scussiun na poi betg pli vegnir entrà.

¹⁾ DG 720.000

IX. Ulteriuras disposiziuns

Art. 34

Meds legals

¹ Cunter disposiziuns da l'autoritat executiva cumpetenta poi vegnir fatg protesta en scrit e cun motivaziun tar il post che ha disponì, e quai entaifer 30 dis dapi la consegna.

² Cunter decisiuns da protesta poi vegnir fatg recurs en scrit e cun motivaziun tar la dretgira administrativa, e quai entaifer 30 dis dapi la consegna.

Art. 35

Cuntravenziun
1. taglia
supplementara e
dimensiun dal
chasti

¹ Sch'i resulta – sin fundament da fatgs u da meds da cumprova che n'eran betg enconuschents il mument da la taxaziun – ch'ina taxaziun è vegnida tralaschada nungiustifitgadama u ch'ina taxaziun cun vigur legala è incumpleta, vegn la taxa turistica che n'è betg vegnida taxada u ch'è vegnida taxada memia bassa incassada ensemes cun il tschains sco taglia supplementara.

² Tgi che cuntrafa – sapientivamain u per negligentscha – a las prescripcziuns da questa lescha, a las prescripcziuns che sa basan sin quella u ad ina disposiziun ch'è vegnida publitgada cun la smanatscha da chasti tenor quest artitgel, vegn chastià da l'autoritat executiva cumpetenta cun ina multa da fin a 10 000 francs.

³ Tgi che chaschuna – sapientivamain u per negligentscha – ch'ina taxaziun è vegnida tralaschada nungiustifitgadama u ch'ina taxaziun cun vigur legala è incumpleta, vegn chastià da l'autoritat executiva cumpetenta cun ina multa.

⁴ La multa tenor l'alinea 3 importa per regla tant sco la taxa turistica simpla omessa. Ella po vegnir reducida fin ad in terz en cas d'ina leva culpa ed augmentada fin a traís giadas la taxa turistica omessa en cas d'ina greva culpa.

⁵ En cas d'ina denunzia da sasez vegn la multa tenor l'alinea 3 reducida sin in tschintgavel da la taxa turistica omessa.

Art. 36

2. manaschis

Sch'i vegn commessa ina cuntravenziun cun exequir ina fatschenta d'ina persuna giuridica u autramain cun exequir fatschentas u servetschs per in'autra persuna, ston vegnir applitgadas las disposiziuns penales per quella persuna, en il num da la quala igl è vegnì agì u avess stuì vegnir agì.

Art. 37

Controlla dal
success e da
l'effect

¹ En il rom d'ina controlla periodica da la cumpetitivitat dal turissem grischun prendan las vischnancas, ensemes cun lur organisaziuns

turisticas, mesiras adattadas per cuntanscher las finamiras descrittas en l'artitgel 1 (controlla dal success).

² Per pudair far ils documents necessaris e las statisticas necessarias per ina controlla expressiva dal success, pon las autoritads executivas cumpetentas pretender infurmaziuns ed il dretg d'invista da las actas dals subjects suttamess a la taxa turistica sco er registrar datas statisticas; quai vala er per las autoritads chantunalas envers las vischnancies ed envers las organisaziuns turisticas.

³ En il rom d'ina atgna controlla da l'effect s'exprima il chantun en ina furma adequata, en spezial davart:

- a) il svilup da las organisaziuns turisticas e da lur marketing intermanaschial (art. 1), numnadomain er en relaziun cun regiuns turisticas cumparegliablas da la Svizra e da l'exterior;
- b) il svilup da las pernottaziuns e da la valurisazion turistica en cumparegliazion cun concurrentas e cun concurrents;
- c) l'impurtanza da la taxa turistica per l'economia publica e ses effects per cuntanscher las finamiras;
- d) las sfidas futuras per il turissem alpin dal Grischun;
- e) eventualas mesiras futuras sin fundament dals resultats da la controlla da l'effect.

⁴ Ils custs da la controlla da l'effect vegnan surigliads dal chantun.

X. Disposiziuns finalas

Art. 38

Las leschas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

Midada dal
dretg vertent

1. Lescha davart las taglias communalas e davart las taglias da baselgia

Art. 2 al. 3 lit. b e c sco er al. 5

³ La vischnanca po incassar ulteriuras taglias, sco en spezial:

- b) abolì
- c) abolì

⁵ Las vischnancies exequeschon la taxa turistica tenor las disposiziuns da la lescha davart las taxas turisticas. Ellas na pon betg incassar autres taglias per finanziar las taxas turisticas (marketing turistic, instituziuns turisticas e chaussas sumegliantas).

Art. 22

abolì

Art. 23

abolì

Art. 33 marginala

Disposiziuns

transitoricas

1. taglias sin la
part d'ierta e sin
donaziuns

2. taxa turistica

Art. 33a

Fin a l'introducziun da la taxa turistica tenor las disposiziuns da la lescha davart las taxas turisticas pon las vischnancas incassar ina taxa da cura respectivamain ina taxa per promover il turissem tenor il dretg vegl.

2. Lescha da vischnancas dal chantun Grischun**Art. 9 al. 1 lit. c**

c) approvar il preventiv ed il quint communal sco er fixar il pe da taglia ed il supplement u la reducziun tar la taxa turistica chantunala;

Art. 10 al. 2

² Las leschas communalas, il preventiv, il pe da taglia, il quint annual, il supplement u la reducziun tar la taxa turistica chantunala sco er las fatschentas tenor l'artitgel 9 litera e ston veginr su ttamess al referendum facultativ u obligatoric.

3. Lescha per promover il svilup economic en il chantun Grischun**Art. 7a**

¹ Il chantun po sostegnair projects da marketing che cumpiglian pliras destinaziuns.

² Las contribuziuns importan maximalmain 50 pertschient dals custs.

Art. 39

Disposiziun
transitorica

- ¹ Il pli tard 2 onns suenter l'entrada en vigur da la lescha qua avant maun:
- a) relaschan las vischnancas las disposiziuns executivas ch'en necessarias per exequir la lescha, e quai en il senn da l'artitgel 26 alinea 3, sch'ellas na decidan betg ina reducziun ch'eliminescha la finala il debit da la taxa turistica;
- b) smettan ellas stringentamain d'incassar taxas da cura, taxas per promover il turissem e chaussas sumegliant tenor il dretg vegl;

c) surpiglian ellas l'execuziun da la taxa turistica.

² Per vischnancas che incasseschan il mument da l'entrada en vigur da questa lescha gia ina taxa da cura u ina taxa per promover il turissem e che obtegnan tras quella retgavs pli gronds che quels che resultan da la taxa turistica simpla e da la pauschala da basa tenor questa lescha, vala – en divergenza da l'alinea 1 – in termin transitoric da 5 onns.

³ Ina taxa da cura, ina taxa da sport u ina taxa sumeglianta che vegn incassada durant ina fasa transitorica da 4 mais suenter che la vischnanca ha cumenzà ad exequir la lescha qua avant maun, e che vegn cumprovada en in quint separà, resta tar l'interpresa d'alloschament.

⁴ L'emprima facturazion a quint u l'emprima taxaziun da la taxa turistica suenter che la vischnanca ha cumenzà ad exequir la lescha qua avant maun, po sa fundar sin la basa da fixaziun da l'onn precedent a l'onn da l'entrada en vigur da la lescha. Sch'i mancan indicaziuns, po vegnir fatga ina stimaziun tenor appreziar confurm a l'obligaziun.

Art. 40

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

Referendum ed
entrada en vigur

² La regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur.

Agiunta 1

(Art. 2)

Definiziuns

En questa lescha signifitgeschan:

- a) interpresas d'alloschament: persunas giuridicas che han lur sedia, lur administraziun effectiva u lur lieu da manaschi en il chantun¹⁾ sco er persunas naturalas cun activitat da gudogn independenta che han lur domicil, lur dimora fiscala, lur fatschenta u lur lieu da manaschi en il chantun²⁾ e che furneschan principalmain prestaziuns dal sectur d'alloschament;
- b) ulteriuras interpresas: persunas giuridicas che han lur sedia, lur administraziun effectiva u lur lieu da manaschi en il chantun³⁾ sco er persunas naturalas cun activitat da gudogn independenta che han lur domicil, lur dimora fiscala, lur fatschenta u lur lieu da manaschi en il chantun⁴⁾ e che na furneschan naginas prestaziuns dal sectur d'alloschament;
- c) persunas che na vivan betg da l'alloschament: proprietarias e proprietaris sco er giuidiras e giudiders u persunas cun dretg d'abitar en il spazi d'abitar ch'è situà en il chantun⁵⁾, il qual vegn – senza ch'igl existia in'activitat da gudogn independenta en il senn da l'artitgel 18 da la lescha da taglia per il chantun Grischun⁶⁾ – affittà regularmain – cun l'intent da vacanzas e da recreaziun – cunter ina indemnisaziun a persunas senza domicil fiscal u senza dimora fiscala en la vischnanca;
- d) persunas che dovràn sezzas lur abitaziun: proprietarias e proprietaris, giuidiras e giudiders sco er persunas cun dretg d'abitar en il spazi d'abitar ch'è situà en il chantun⁷⁾, il qual ellas dovràn sezzas per intents da vacanzas u da recreaziun ed il qual na constituescha per la proprietaria u per il proprietari, per la giuidira u per il giudider ubain per la persuna cun dretg d'abitar betg in domicil fiscal u ina dimora fiscala en la vischnanca;

¹⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

²⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

³⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

⁴⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

⁵⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

⁶⁾ DG 720.000

⁷⁾ ina colliaziun dal dretg da taxas en il chantun implitgescha adina er ina colliaziun dal dretg da taxas en ina tscherta vischnanca dal chantun

- e) confamigliaras e confamigliars: èn mo conjugals, la partenaria u il partenari da concubinat, la partenaria u il partenari registrà, ils geniturs, ils tats, ils uffants, ils fragliuns sco er lur conjugals e lur uffants. En l'obligaziun da pajar taglia vegnan las confamigliaras ed ils confamigliars represchentads da las persunas che dovràn sezzas lur abitaziun. Premess che la noziun "persunas che dovràn sezzas lur abitaziun" na vegnia betg designada autramain en questa lescha, cumpiglia ella tenor la litera d er las confamigliaras ed ils confamigliars;
- f) organisaziun turistica: sco organisaziuns turisticas valan organisaziuns per la gestiun da destinaziuns (OGD) sco er organisaziuns turisticas regionalas (OTReg) che sa differenzieschan areguard lur incumbensa ed areguard lur grondezza. Ina OGD cumpiglia la capacitat d'alloschament d'ina regiun turistica che permetta da cuntanscher annualmain circa 2 milliuns pernottazius en interpresas d'alloschament sco er en abitaziuns affittadas. Ina OGD dispona plinavant d'in preventiv da marketing d'ina dimensiun d'almain 4 fin 7 milliuns francs. Ina OTReg na sa preschenta per regla betg sezza sin il martgà, mabain surdat quella incumbensa – en ina furma adequata – ad ina OGD u ad in'autra organisaziun da marketing e metta a disposiziun almain 200 000 francs per onn per quest intent. Dal champ d'incumbensa da las organisaziuns turisticas fan part cunzunt:
 1. la cumpilaziun d'ina planisaziun da las incumbensa e da las finanzas, en spezial ils preventivs annuals sco er lur coordinaziun cun ils retgavs previsibels da la taxa turistica. Questa coordinaziun vegn fatga en collauraziun cun las vischnancas pertutgadas e sto tegnair quint en spezial dal fatg ch'i vegn mess a quint in supplement u ina reducziun en il senn da l'artigel 23;
 2. il manaschament cumplessiv da products turistics;
 3. l'elavuraziun dal martgà orientada a la vendita en Svizra ed a l'exterior, e quai en coordinaziun cun Grischun vacanzas, cun Svizra turissem sco er cun autres intermediaturas e cun auters intermediaturs da vendita sco interpresas da viadis e chaussas sumegiantas;
 4. il controlling dal marketing e la promozion dal manaschament da qualitat;
 5. il svilup e la concepziun da purschidas turisticas en coordinaziun cun furnituras localas e cun furniturs locals da prestaziuns sco alloschadras ed alloschaders, telefericas ed instituziuns sumegiantas;
 6. la garanzia ch'ils giasts vegnian infurmads ed assistids sin plau local en collauraziun cun furnituras e cun furniturs da prestaziuns turisticas;
 7. l'organisaziun e la realisaziun d'occurrenzas e d'activitads che stattan en connex cun quellas;

8. la represchentanza d'interess turistics, la promozion da la conscienza per il turissem sco er la represchentanza d'interess per projects concrets;
 9. la fixaziun e la coordinazion da la repartizion da las incumbensas turisticas cun las vischnancas entaifer ina regiun turistica, en spezial concernent il svilup da l'infrastructura turistica.
- g) regiun turistica: ina regiun turistica cumpiglia tut las vischnancas en l'intschess geografic d'ina organisaziun per la gestiun da destinaziuns (OGD) u d'ina organisaziun turistica regiunala (OTReg);
- h) spazi d'abitar: mintga spazi che po vegnir duvrà per pernottaziuns u per dimoras. Latiers tutgan en spezial chasas, abitaziuns, chombras, construcziuns moviblas, chamonas d'acla, chasas moviblas ch'en postadas durablamaïn, plazzas stablas per tendas e per rulottas, lieus occupads permanentamain sin campadis e chaussas sumegliantas;
- i) alloschi da gruppas: interpresas d'alloschament, tar las qualas la gronda part da las chombras ha dipli che 4 letgs u plazzas da durmir;
- j) gudogn turistic: per interpresas d'alloschament, per ulteriuras interpresas sco er per persunas che na vivan betg da l'alloschament: en spezial la pussaivladad da profitar da las cundiziuns generalas economicas che vegnan stgaffidas u meglieradas tras il turissem; e per persunas che dovràn sezzas lur abitaziun: en spezial la pussaivladad da profitar da l'infrastructura turistica e dals servetschs correspondents.

Agiunta 2
(art. 16 e 17)

Tariffas da taxa per interpresas d'alloschament e per ulteriuras interpresas

(en pertschients da la summa dals salaris tenor la AVS respectivamain da las entradas ch'en su ttamessas a la AVS)

Classas da taxa Branschas	I	II	III	IV	V	VI
Fatgs d'immobiglia	1.12	0.97	0.82	0.68	0.55	0.50
Bancas	0.77	0.66	0.55	0.45	0.36	0.32
Provediment d'energia e d'aua	0.63	0.51	0.40	0.31	0.24	0.21
Assicuranzas	0.43	0.34	0.27	0.21	0.16	0.14
Producentas e producents da victualias e da bavrondas, tubac	0.51	0.43	0.36	0.29	0.23	0.20
Telefericas	0.66	0.64	0.62	0.60	0.57	0.55
Telecommunicaziun (senza posta)	0.39	0.32	0.26	0.21	0.16	0.14
Interpresas d'alloschament	0.58	0.57	0.56	0.54	0.52	0.50
Traffic da viafier e da lingia	0.47	0.42	0.37	0.32	0.27	0.24
Locaziun da mobiglia	0.42	0.37	0.31	0.26	0.21	0.19
Commerzi en detagl, reparaturas	0.44	0.38	0.33	0.28	0.23	0.21
Ulterior traffic da persunas, deposits e transtgargia da martganzia	0.44	0.39	0.34	0.29	0.24	0.22
Gastronomia	0.44	0.40	0.36	0.32	0.27	0.25
Biros da viadi	0.34	0.29	0.25	0.20	0.16	0.15

Classas da taxa Branschas	I	II	III	IV	V	VI
Servetschs che sa refereschan ad ina interresa	0.29	0.24	0.19	0.15	0.12	0.11
Industria da construcziun e branschas parentadas	0.31	0.26	0.21	0.17	0.14	0.12
Commerzi a l'engrossa	0.29	0.24	0.19	0.16	0.12	0.11
Dismessa d'aua persa, da ruments e d'autras chaussas	0.31	0.27	0.23	0.19	0.15	0.14
Garaschas, tancadis	0.24	0.20	0.16	0.13	0.10	0.09
Instrucziun (senza scolas publicas)	0.21	0.18	0.14	0.11	0.09	0.08
Servetschs personals	0.21	0.18	0.14	0.12	0.09	0.08
Ediziun e stampa	0.18	0.14	0.11	0.09	0.07	0.06
Fatgs da sanadad e fatgs socials, fatgs veterinars	0.17	0.14	0.11	0.09	0.07	0.06
Divertiment, cultura e sport	0.22	0.20	0.17	0.15	0.13	0.12
Agricultura e selvicultura	0.10	0.08	0.06	0.05	0.04	0.03
Industria (producziun da rauba)	0.13	0.10	0.08	0.06	0.04	0.04

Agiunta 3
(art. 16, 18 e 19)

Tariffas per interpresa d'alloschament, per persunas che na vivan betg da l'alloschament e per persunas che dovrán sezzas lur abitaziun

(en francs per chombra da giasts, per m² da surfatscha d'abitar netta, per plazza stabla u per plazza da durmir)

Classas da taxa Gener d'alloschament	I	II	III	IV	V	VI
<i>a) Hotellaria (fr. per chombra da giasts); art. 16</i>						
Classe da confort 1	582.00	571.00	557.00	540.00	518.00	506.00
Classe da confort 2	727.00	714.00	697.00	675.00	648.00	632.00
Classe da confort 3	873.00	857.00	836.00	810.00	778.00	759.00
<i>b) Utilisaziun professiunala d'abitaziuns da vacanzas (fr. per meter quadrat); art. 16</i>						
	20.00	18.80	17.40	16.00	14.20	13.00
<i>c) Plazzas da campadi (fr. per plazza da staziunament); art. 16</i>						
	153.00	150.00	147.00	142.00	136.00	133.00
<i>d) Alloschis da gruppas (fr. per plazza da durmir); art. 16</i>						
	78.00	77.00	75.00	73.00	70.00	68.00
<i>e) Persunas che na vivan betg da l'alloschament (fr. per unitad); art. 18</i>						
Per m ² (abitaziuns da vacanzas affittadas)	10.00	9.40	8.70	8.00	7.10	6.50
Per chombra da giasts (chombras da giasts privatas)	156.00	154.00	150.00	146.00	140.00	136.00
<i>f) Persunas che dovrán sezzas lur abitaziun (fr. per meter quadrat); art. 19</i>						
	10.00	9.40	8.70	8.00	7.10	6.50

Votar è pli simpel che quai ch'ins pensa!

Sche Vus essas absenta u absent la dumengia da votaziun u sche Vus duessas esser impedita u impedì da votar a l'urna, avais Vus las suandardas pussaivladads da prender part a la votaziun:

1. Votaziun anticipada

Er en Vossa vischnanca avais Vus la pussaivladad da votar durant almain dus dals ultims quatter dis avant il di da votaziun, u

- da votar a l'urna
- u
- da consegnar il cedel da votar en ina cuverta serrada ad in uffizi communal.

2. Votaziun per correspundenza

- Ils documents necessaris (cuverta da resposta, cuverta da votar) survegnis Vus automaticamain da la vischnanca.
- La cuverta da resposta u l'attest da votar stuais Vus **suttascriver** en mintga cas, autramain n'è Voss cedel betg valaivel.
- Plinavant avais Vus duas pussaivladads da votar per correspundenza: Vus surdais la cuverta da resposta a la **posta** u Vus mettais la cuverta en ina **chascha da brevs da l'administraziun communal** inditgada da la vischnanca.

Vossa chanzlia communal As vegn a responder tuttas dumondas en connex cun la votaziun anticipada e cun la votaziun per correspundenza. Legiai per plaschiar er las publicaziuns uffizialas.